

Inhoud

Dankwoord	9
Hoofdstuk 1. Onderzoeksopzet	11
1.1 Inleidend	11
1.2 De moderne school: Freinet daagt uit...	14
1.3 Onderzoeksopzet	21
1.3.1 Doel van het onderzoek en onderzoeksvragen	21
1.3.2 Appropriatie van freinetpedagogiek	22
1.3.3 Veranderen, verbeteren, vernieuwen en/of hervormen van het onderwijs?	25
1.3.4 Presentisme en bescheidenheid	28
1.3.5 Wetenschappelijke legitimiteit	28
1.4 Methodologie	33
Hoofdstuk 2. De pedagogiek van Célestin Freinet	41
2.1 Contextualisering	41
2.1.1 Onderwijscontext Frankrijk eind 19de en eerste helft 20ste eeuw	41
2.1.2 Célestin Freinet	47
2.1.3 Tegenbeweging	51
2.2 Referentiekader: de visie van Freinet	56
2.2.1 De mens- en maatschappijvisie van Freinet	56
2.2.2 De onderwijsvisie van Freinet	66

Hoofdstuk 3. De receptie- en implementatiegeschiedenis van de freinetpedagogiek in Vlaanderen	115
3.1 Periode 1: De jaren 1920-1950	116
3.1.1 Betrokkenheid Franstalig België (voor de Tweede Wereldoorlog)	116
3.1.2 Toenemende belangstelling in Vlaanderen (na de Tweede Wereldoorlog)	128
3.2 De jaren 1960-1980	136
3.2.1 Progressief pedagogische organisaties in de nasleep van de jaren 1960	136
3.2.2 Opstart van Vlaamse freinetscholen	145
3.3 Vanaf de jaren 1990	150
3.3.1 Toename aantal freinetscholen	150
3.3.2 Revitalisering van de Freinetbeweging	158
3.3.3 Gent als draaischijf van het freinetgebeuren in Vlaanderen	160
3.3.4 Samenwerking en uiteindelijke fusie tussen de Freinetbeweging Vlaanderen en de Freinetbeweging Nederland	162
3.3.5 Hedendaagse theorievorming	164
3.3.6 De kritiek op het freinetonderwijs	168
Hoofdstuk 4. De actuele vertogen van de freinetpedagogiek in Vlaanderen	179
4.1 Context	179
4.1.1 Actuele onderwijsthema's	179
4.1.2 De hedendaagse kritieken op het onderwijs	185
4.2 De freinetvisie van leerkrachten in Vlaanderen (2013-2014)	205
4.2.1 Pedagogiek van het leven	205
4.2.2 Pedagogiek van het werk	210
4.2.3 Bevrijdende pedagogiek	212
4.2.4 Pedagogiek van de coöperatieve gemeenschap	217
4.2.5 Pedagogiek gericht op (vrije) expressie en communicatie	220
4.2.6 Pedagogiek van het volk	224
4.2.7 Pedagogiek gebaseerd op pedagogisch materialisme	227

<i>Inhoud</i>	7
4.2.8 Pedagogiek gericht op vernieuwing (met respect voor de traditie)	232
4.2.9 Pedagogiek ondersteund door een beweging	233
4.3 Andere vaststellingen	234
4.3.1 Bekend versus gekend?	234
4.3.2 Drempels?	239
Hoofdstuk 5. Conclusie	249
5.1 Freinetpedagogiek: praxis én theorie	250
5.2 Implementatiegeschiedenis in Vlaanderen	251
5.3 Hedendaagse vertogen van de freinetpedagogiek	253
5.4 Discussie	259
Bibliografie	269